

DISPOSICIONS GENERALS

DEPARTAMENT DE LA PRESIDÈNCIA

LLEI 8/2022, del 9 de juny, sobre l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari.

El president de la Generalitat de Catalunya

Els articles 65 i 67 de l'Estatut preveuen que les lleis de Catalunya són promulgades, en nom del rei, pel president o presidenta de la Generalitat. D'acord amb l'anterior promulgo la següent

LLEI

Preàmbul

Des de l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979, que fixa el règim d'oficialitat del català i del castellà a Catalunya, l'ensenyament ha estat reconegut com un instrument fonamental de cohesió social i del procés de normalització lingüística. Aquest procés és emmarcat inicialment per la Llei 7/1983, del 14 d'abril, de normalització lingüística, que en el preàmbul posa com a objectiu de l'ensenyament el coneixement de totes dues llengües i en el títol II estableix que el català, com a llengua pròpia, ho és també de l'ensenyament en tots els nivells educatius i fixa el marc general del règim lingüístic de l'ensenyament. La Llei 1/1998, del 7 de gener, de política lingüística, que substitueix l'anterior com a marc legal, en el preàmbul exposa que, «pel que fa a l'ensenyament, aquesta llei garanteix a tota la població el ple coneixement de les dues llengües i, alhora, garanteix que l'alumnat no sigui discriminat ni separat en grups diferents per raó de la llengua, tot mantenint el sistema de conjunció lingüística aplicat a l'empara de la Llei del 1983, i d'acord amb la jurisprudència del Tribunal Constitucional» i en el capítol III regula el règim lingüístic de l'ensenyament.

D'ençà de l'aprovació, l'any 1998, de la Llei de política lingüística, s'han produït diversos canvis en els contextos jurídic, social, educatiu i tecnològic que afecten la gestió de les llengües en l'àmbit de l'ensenyament.

D'una banda, i des d'un punt de vista jurídic, cal començar indicant l'aprovació de l'Estatut d'autonomia del 2006, que en l'article 6.5 determina l'oficialitat de la llengua occitana –denominada *aranès* a Aran– a Catalunya, d'acord amb el mateix Estatut i les lleis de normalització lingüística, i en l'article 35 regula els drets lingüístics en l'àmbit de l'ensenyament. Dins la legislació sectorial, la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el títol II desplega el règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya i estableix que s'ha de concretar en el projecte educatiu dels centres, com a màxima expressió de llur autonomia, i més específicament en el projecte lingüístic, com a part del primer. Amb posterioritat a aquesta llei, cal tenir en compte els canvis introduïts en la legislació bàsica per mitjà de la Llei orgànica 3/2020, del 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació, que inclou diverses referències al paper de les administracions educatives i dels centres, mitjançant el projecte educatiu, amb relació a la garantia de l'ús en l'ensenyament i de l'assoliment de la competència en comunicació lingüística en les dues llengües oficials, d'acord amb el nou enfocament competencial del currículum, i a l'aplicació dels instruments de control, avaluació i millora del sistema educatiu amb aquest fi, i també la jurisprudència més recent del Tribunal Constitucional. Finalment, escau esmentar els compromisos contrets en el marc de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries, ratificada el 9 d'abril de 2001, i part de l'ordenament jurídic, tant pel que fa a la protecció que confereix l'article 8 al català i l'occità en l'educació, com per la referència a la necessitat que aquesta protecció no sigui en detriment de l'aprenentatge de la llengua oficial de l'Estat, sense fer cap esment a l'ús d'aquesta en l'ensenyament.

D'altra banda, els canvis socials, educatius i tecnològics han introduït condicionants nous que plantegen reptes que cal afrontar. En primer lloc, els fluxos migratoris que han tingut lloc durant el segle XXI han canviat substancialment la composició dels centres educatius. L'alumnat actual de les aules catalanes és portador

CVE-DOGC-A-22160073-2022

d'una gran diversitat de llengües inicials o habituals, la qual cosa ha convertit moltes aules en realitats multilingües. En segon lloc, la metodologia docent ha experimentat una renovació profunda, tant pel que fa als ensenyaments lingüístics com amb relació als mètodes pedagògics. Els enfocaments contemporanis estan deixant enrere la concepció tradicional de l'ensenyament com una activitat organitzada en assignatures estanques i tancades en elles mateixes en favor d'un enfocament molt més competencial, en què els continguts i les habilitats s'adquireixen mitjançant matèries i àrees competencials i transversals. Això és especialment palès en els aprenentatges lingüístics, fortament dependents del context sociolingüístic de l'alumnat i que desborden les organitzacions curriculars basades en paràmetres numèrics i exigeixen visions holístiques i transversals. Finalment, la irrupció creixent de les noves tecnologies també en les activitats educatives ha convertit en obsoleta la idea d'una docència centrada només en els llibres de text. Tots aquests canvis estan transformant les escoles catalanes en unes realitats no sols multilingües sinó fins i tot heteroglòssiques, en les quals l'alumnat tot sovint se serveix de més d'una llengua per a dur a terme una mateixa activitat, per la qual cosa es fa imprescindible una aproximació holística al tractament de les llengües en el marc dels processos comunicatius i d'aprenentatge que tenen lloc en l'àmbit educatiu.

Tots els anteriors elements jurídics, socials, pedagògics i tecnològics fan necessària l'adaptació puntual del règim lingüístic general relatiu a l'ensenyament no universitari que constitueix el marc de projecte educatiu dels centres, amb vista a assolir la finalitat estatutària i legalment establerta de garantia del domini oral i escrit de les llengües oficials per part de l'alumnat en finalitzar l'ensenyament obligatori i en els subsegüents estudis no universitaris. Aquesta adaptació també té en compte els canvis introduïts per la Llei d'educació de Catalunya pel que fa als alumnes que s'incorporen al sistema educatiu sense conèixer alguna de les llengües oficials.

Correspon a la Generalitat de Catalunya, d'acord amb l'article 143 de l'Estatut d'autonomia, la competència exclusiva en matèria de llengua pròpia, a més de les competències sobre l'ensenyament que l'article 131 de l'Estatut li reconeix en matèria d'ensenyament universitari, amb relació als ensenyaments no universitaris obligatoris i no obligatoris que condueixen a l'obtenció d'un títol acadèmic o professional amb validesa a tot l'Estat i amb relació als ensenyaments d'educació infantil.

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és la regulació de l'ús i l'aprenentatge de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari d'acord amb criteris pedagògics.

Article 2. Ús i aprenentatge de les llengües oficials

1. El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua normalment emprada com a llengua vehicular i d'aprenentatge del sistema educatiu, i la d'ús normal en l'acollida de l'alumnat nouvingut. El castellà és emprat en els termes que fixin els projectes lingüístics de cada centre, d'acord amb els criteris que estableixen els apartats 2, 3 i 4.
2. L'ensenyament i l'ús curricular i educatiu del català i del castellà han d'estar garantits i tenir una presència adequada en els currículums i en els projectes educatius a fi que tot l'alumnat assoleixi el domini oral i escrit de les dues llengües oficials al final de l'educació obligatòria.
3. La determinació de la presència de les llengües oficials en l'ensenyament no universitari ha de tenir en compte la situació sociolingüística general, la dels centres i llur entorn, els objectius de normalització lingüística i l'evolució del procés d'aprenentatge lingüístic, oral i escrit, d'acord amb els instruments de control, avaluació i millora de les competències lingüístiques. L'abast d'aquesta presència s'ha de determinar exclusivament amb criteris pedagògics i de manera singularitzada per a cada un dels centres educatius, i s'ha de fer des d'un abordatge global, integrador i de transversalitat curricular que inclogui tots els espais educatius i els recursos d'aprenentatge, inclosos els de caràcter digital.
4. Els projectes lingüístics dels centres s'han d'ajustar al que disposa aquesta llei i a l'ordenació curricular de les diferents etapes educatives, i s'han d'elaborar d'acord amb els criteris fixats pel departament competent en matèria d'educació, que verifica que s'adeqüen a la normativa vigent.

Disposició addicional. Ús i aprenentatge de l'aranès a Aran

Als centres educatius d'Aran, els projectes lingüístics han de garantir l'aprenentatge i l'ús curricular i educatiu habitual de l'aranès, llengua pròpia d'aquest territori, de conformitat amb el que estableix la normativa

CVE-DOGC-A-22160073-2022

aplicable.

Disposició final. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor el mateix dia que es publiqui en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Per tant, ordeno que tots els ciutadans als quals sigui d'aplicació aquesta llei cooperin al seu compliment i que els tribunals i les autoritats als quals pertorqui la facin complir.

Palau de la Generalitat, 9 de juny de 2022

Pere Aragonès i Garcia

President de la Generalitat de Catalunya

(22.160.073)